

Curtea Supremă de Justiție
DECIZIE

25 octombrie 2021

mun. Chișinău

Colegiul Penal lărgit al Curții Supreme de Justiție
în componență:

Președinte Iurie Diaconu,
Judecători Liliana Catan, Ion Guzun, Galina Stratulat,
Iurie Bejenaru,

a judecat în ședința de judecată, fără citarea părților la proces, recursurile ordinare împotriva deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2021, declarate de procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Djulieta Devder, de avocata Aurelia Mîrzîncu în numele inculpatei

Grozav Liudmila xxxx,

anterior condamnată prin:

1) sentința Judecătoriei Chișinău din 18.04.2002, în baza art. 218 alin. (2), 119 alin. (4), 120 alin. (2), 103¹ alin. (2), 39 Cod penal (1961), la 7 ani privațiune de libertate.

<i>instanța de fond:</i>	<i>22.08.2017 – 28.11.2018,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>12.12.2018 – 14.05.2019,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>16.08.2019 – 24.03.2020,</i>
<i>instanța de apel:</i>	<i>24.07.2020 – 10.06.2021,</i>
<i>instanța de recurs:</i>	<i>01.09.2021 – 25.10.2021.</i>

Asupra recursurilor menționate, Colegiul Penal lărgit,

C O N S T A T Ă :

1. Prin sentința Judecătoriei Chișinău din 28 noiembrie 2018, Grozav Liudmila a fost condamnată în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a bunurilor pe un termen de 4 ani și art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani 6 și luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a bunurilor pe un termen de 4 ani;

Potrivit art. 84 alin. (1), (2) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a bunurilor pe un termen de 5 ani, cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei, din momentul definitivării și punerii în executare a sentinței.

De la inculpată s-a încasat, *cu titlu de daune*, în beneficiul SRL „Leoval Grup” 10.521,48 lei și în folosul SRL „Taoldi” 4940 lei.

2. Instanța de fond a constatat că, inculpata Grozav Liudmila, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile, dorind și admitând în mod conștient, survenirea acestor urmări, fiind angajată la SRL „Leoval Grup”, în baza contractului de muncă nr. 1310/16 din 13.10.2016, în calitate de vânzător, având încheiat acordul cu privire la răspunderea materială individuală deplină din 13.10.2016, în perioada de timp de la 14 octombrie 2016 până la 21 februarie 2017 a urmărit scopul de profit și intenția directă de a însuși ilegal bunurile altei persoane, încredințate în administrarea sa.

Astfel, aflându-se la serviciu, în gheretele din str. Xxxx nr. xx și din str. Xxxx nr. xxx, mun. Xxxx, în timpul zilei de muncă, fiindu-i încredințate spre administrare bunuri în valoare de 116.585,48 lei, le-a realizat și a încasat contravaloarea acestora. Acționând cu intenție directă și contrar obligațiilor asumate, a predat mijloace bănești doar în sumă de 106.064 lei, însușind suma de 10.521,48 lei, cauzând părții vătămate SRL „Leoval Grup” o daună în proporții considerabile.

Tot ea, în perioada de timp 02 iunie 2017 - 11 iunie 2017, activând, în baza contractului individual de muncă nr. 3 din 02.06.2017, în calitate de vânzător de produse alimentare la SRL „Taoldi” și anume, la ghereta situată pe str. Xxxx nr. xxx din mun. xxx, urmărind scopul dobândirii ilicite a mijloacelor bănești din casa întreprinderii, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, s-a folosit de situația de serviciu însușind mijloacele bănești obținuți în urma realizării produselor în sumă totală de 4940 lei, fapt confirmat prin lipsa banilor și acestor produse la momentul efectuării inventarierii și reflectat în Lista de inventariere a mărfurilor din 11.06.2017.

Instanța a reținut că inculpata în ședința de judecată nu s-a prezentat. Din raportul pe numele șefului IP Buiucani, mun. Chișinău din 24.10.2017 rezultă, că în urma efectuării măsurilor de investigație la domiciliu din mun. Chișinău, str. Xxxx xxx ap. xx, inculpata nu a deschis ușa apartamentului, iar telefonul a fost deconectat. Astfel, în temeiul art. 321 Cod de procedură penală, s-a dispus investigație de căutare cu examinarea cauzei în lipsa inculpatei. Mai mult, la 17.11.2017, inculpata s-a obligat în scris de a se prezenta la citarea instanței de judecată, însă la ședințele ulterioare nu s-a prezentat, eschivându-se de la judecarea cauzei.

Totodată, vina inculpatei este pe deplin dovedită prin probele administrate, acțiunile ei urmând a fi încadrate în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (episodul din 14.10.2016-21.02.2017), ca delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșită cu folosirea situației de serviciu și cu cauzarea de daune considerabile și în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal (episodul din 02.06.2017-11.06.2017), ca delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea ei, săvârșită cu cauzarea de daune în proporții considerabile și cu folosirea situației de serviciu.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei inculpatei, instanța a ținut cont că infracțiunile săvârșite fac parte din categoria celor grave, ultima nu este angajată în câmpul muncii, are doi copii minori la întreținere, se caracterizează negativ, neprezentându-se și eschivându-se de la OUP și instanța de judecată, continuând

comiterea faptelor social periculoase, nu a restituit prejudiciul cauzat persoanelor juridice, concluzionând că corectarea și reeducarea ei este posibilă doar prin stabilirea unei pedepse sub formă de închisoare.

3. Avocata Valentina Dobrovicenu-Mutavci a declarat apel, solicitând casarea sentinței și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată, din motiv că fapta ei nu întrunește elementele constitutive ale infracțiunii.

Apelanta a invocat că inculpata, în cadrul urmăririi penale, nu și-a recunoscut vina, nu a fost prezentă la efectuarea actului de inventariere din 21.02.2017 și nici la efectuarea raportului de inspectare tematică la SRL „Leoval Grup”, aceste acte nefiind semnate de ea, fiind întocmite în lipsa ultimei.

La materialele cauzei penale, nu a fost demonstrat refuzul acesteia de a semna aceste acte, dar și careva probe despre înștiințarea inculpatei privind necesitatea de a face cunoștință cu ele.

Inculpata, personal nu a fost prezentă la întocmirea acestor acte, nu a văzut aceste acte, deci lipsește semnătura acesteia.

Cu atât mai mult, Grozav L. nu cunoaște limba de stat, toate materialele i-au fost aduse la cunoștință în limba de stat de către avocat, lipsind translatorul.

Cu referire la proba care stă la baza învinuirii și anume raportul inspectării financiare tematice efectuată la SRL „Taoldi” din 30.08.2017, aceasta nu indică asupra elementelor componente de infracțiune prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c) și d) Cod penal, în special latura obiectivă a infracțiunii.

Reprezentantul părții vătămate Gaitan Tatiana, care fiind audiată în cadrul ședinței de judecată a declarat că actul de revizie nu a fost făcut în prezența inculpatei, dar a fost făcut mai târziu, după o lună, nu a fost semnat de către inculpată, la materialele cauzei nu există nici o dovadă ce ar demonstra refuzul acesteia de a semna actul de revizie, cât și careva probe despre înștiințarea inculpatei privind necesitatea de a face cunoștință cu actul de revizie.

Conform actului de revizie, inculpata personal nu a fost prezentă la întocmirea acestui act, nu a văzut acest act, în care lipsește semnătura ei.

Nu se cunoaște în ce circumstanțe a fost scrisă recipisa și dacă într-adevăr este scrisă de către inculpată.

Potrivit art. 101 alin. (3) Cod de procedură penală, nic o probă nu are valoare dinainte stabilită pentru organul de urmărire penală sau instanța de judecată.

Din aceste considerente, probele prezentate de către organul de urmărire penală au permis concluzionarea că acțiunile inculpatei nu întrunesc elementele infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, deoarece nu a fost demonstrată latura obiectivă și subiectivă a infracțiunii respective.

Or, probatoriul administrat nu a demonstrat intenția inculpatei de însușirea ilegală a bunurilor altei persoane, încredințate în administrarea vinovatului, săvârșite în proporții mari.

4. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 14 mai 2019, apelul a fost admis, casată parțial sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Grozav Liudmila a fost condamnată în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a bunurilor pe un termen de 4 ani, pe art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal la 2 ani și 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a bunurilor

pe un termen de 4 ani, potrivit art. 84 alin. (1), (2) Cod penal, prin cumul parțial al pedepselor aplicate, fiindu-i stabilită pedeapsa definitivă de 3 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a bunurilor pe un termen de 5 ani, *cu executare în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei*.

În baza art. 90 Cod penal, executarea pedepsei cu închisoare, i-a fost suspendată condiționat, pe un termen de *probă* de 3 ani.

În rest, sentința a fost menținută.

Instanța de apel a statuat că instanța de fond corect a stabilit circumstanțele de fapt și de drept, concluzionând just vinovăția inculpatei de comiterea infracțiunilor prevăzute de art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal.

La individualizarea pedepsei inculpatei, instanța de apel a ținut cont de prevederile art. 6, 7, 16, 61, 75, 76, 77, 78, 90 Cod penal, că infracțiunea săvârșită de este gravă, ea nu și-a recunoscut vina, are doi copii minori la întreținere, anterior a fost condamnată prin sentința Judecătorei Buiucani, mun. Chișinău din 18.04.2002 pe art. 218 alin. (2), 119 alin. (4), 120 alin. (2), 103¹ alin. (2), 39 Cod penal la 7 ani închisoare, concluzionând că corectarea și reeducarea acesteia, poate fi atinsă și fără a o izola de societate, prin dispunerea suspendării condiționate a executării pedepsei cu închisoarea, în baza art. 90 Cod penal.

5. Procurorul în Procuratura de circumscriptie Chișinău, Vitalie Călugăreanu a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii, cu menținerea sentinței.

Recurentul a invocat că instanța de apel nu s-a expus asupra prevederilor art. 7, 61, 75, 76 Cod penal, adică nu a efectuat procedura de individualizare și stabilirea duratei și cuantumului pedepsei, cu aplicarea art. 90 Cod penal, ignorând prevederile art. 384 alin. (3) Cod de procedură penală, unde este prevăzut că sentința să fie legală, întemeiată și motivată.

Mai mult, inculpata nu este la prima abatere, deoarece anterior a fost condamnată pe art. 218 alin. (2), 119 alin. (4), 120 alin. (2), 103¹ alin. (2), 39 Cod penal la 7 ani închisoare.

Astfel, instanța de apel a ignorat prevederile art. 75 Cod penal de apel, în situația în care inculpata a comis o infracțiune cu un grad social avansat de gravitate, s-a eschivat intenționat de a se prezenta în fața instanțelor de fond și de apel.

5.1. A declarat recurs ordinar și avocata Aurelia Mîrzîncu, solicitând casarea hotărârilor adoptate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată, din motiv că faptele acesteia nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

Recurenta a indicat că instanța de apel nu s-a expus motivat asupra argumentelor inculpatei și nu a respectat principiile generale ce reglementează desfășurarea procesului penal la capitolul administrării și prezentării probelor de către părți.

6. Potrivit deciziei Colegiului Penal al Curții Supreme de Justiție din 24 martie 2020, recursurile ordinare au fost admise, casată total decizia contestată și dispusă rejudecarea cauzei de către aceiași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Instanța de recurs a statuat că prima instanță, cercetând cumulul de probe administrate și prezentate de procuror, însă încadrarea juridică a acțiunilor inculpatei în baza art. 191 alin. (2) lit. c), d) Cod penal, nu s-au conciliat pe ambele episoade cu baza factologică descrisă în rechizitoriu.

Instanțele de fond urmau să verifice minuțios aspectele factologice ale învinuirii

în coroborare cu încadrarea juridică a faptei imputate inculpatei.

La caz, instanța a omis să facă verificările de rigoare vizavi de criticele semnalate de partea apărării și să argumenteze admiterea sau respingerea acestora.

Instanța de apel urma să aducă contraargumente la cele invocate de partea apărării în cererea de apel și să analizeze nevinovăția persoanei în raport cu învinuirea adusă acesteia și probele acumulate în dosar.

Totodată, urmează a fi admis și recursul procurorului, deoarece motivele admiterii recursului declarat de apărare țin de corectitudinea calificării acțiunilor inculpatei și condamnarea conform învinuirii înaintate, care necesită a fi clarificate la rejudecare de către instanța de apel.

7. Potrivit deciziei Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2021, apelul a fost admis, casată sentința și pronunțată o nouă hotărâre.

Grozav Liudmila a fost condamnată în baza art. 191 alin (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a bunurilor pe un termen de 3 ani, **în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei**, și în baza art. 191 alin (1) Cod penal la 2 ani închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a bunurilor pe un termen de 3 ani, **în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei**.

Potrivit art. 84 Cod penal, prin cumulul parțial al pedepselor aplicate, i-a fost stabilită pedeapsă definitivă de 2 ani 6 luni închisoare, cu privarea de dreptul de a exercita activitate de gestionare a bunurilor pe un termen de 5 ani, **în penitenciar de tip semiînchis, pentru femei**.

În temeiul art. 90 Cod penal, **executarea pedepsei** aplicate **i-a fost suspendată condiționat**, pe un termen de probațiune de 2 ani.

De la inculpată s-a încasat prejudiciu material în beneficiul SRL „Leoval Grup” de 10.521,48 lei și în folosul SRL „Taoldi” de 4940 lei.

Instanța de apel a constatat că Grozav L., dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor prejudiciabile, dorind și admitând în mod conștient survenirea acestor urmări, fiind angajată la SRL ”Leoval Grup”, în baza contractului de muncă nr. 1310/16 din 13.10.2016, în calitate de vânzător, având încheiat acordul cu privire la răspunderea materială individuală deplină din 13.10.2016, în perioada de timp de la 14 octombrie 2016 până la 21 februarie 2017 a urmărit scopul de profit și intenția directă de a însuși ilegal bunurile altei persoane, încredințate în administrarea sa. Astfel, aflându-se la serviciu, în gheretele din str. Xxxx nr. xx și din str. Xxxx nr. xxx, mun. xxxx, în timpul zilei de muncă, fiindu-i încredințate spre administrare bunuri în valoare de 116.585,48 lei, le-a realizat și a încasat contravaloarea acestora. Acționând cu intenție directă și contrar obligațiilor asumate, a predat mijloace bănești doar în sumă de 106.064 lei, însușind sumă de 10.521,48 lei, cauzând părții vătămate SRL „Leoval Grup” o daună considerabilă.

Astfel, inculpata a comis infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (1) Cod penal, ca delapidarea averii străine, adică însușirea ilegală a bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost **încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop**, care a produs daune considerabile.

Tot ea, în perioada de timp 02 iunie 2017 - 11 iunie 2017, activând în baza contractului individual de muncă nr. 3 din 02.06.2017, în calitate de vânzător de

produse alimentare la SRL „Taoldi”, la ghereta situată pe str. Xxxx nr. xxx din mun. xxxx, urmărind scopul dobândirii ilicite a mijloacelor bănești din casa întreprinderii, dându-și seama de caracterul prejudiciabil al acțiunilor sale, prevăzând urmările lor și dorind în mod conștient survenirea acestor urmări, s-a folosit de situația de serviciu însușind mijloacele bănești obținute în urma realizării produselor în sumă de 4940 lei, fapt confirmat prin lipsa banilor și acestor produse la momentul efectuării inventarierii și reflectat în Lista de inventariere a mărfurilor din 11.06.2017.

Astfel, inculpata a comis infracțiunea prevăzută de art. 191 alin. (1) Cod penal, ca delapidarea averii străine, adică însușirea bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost **încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop**, care a produs daune considerabile.

Instanța de apel a statuat că, vinovăția acesteia s-a dovedit prin cumul de probe, care au fost administrate în cadrul urmăririi penale, în instanța de fond și verificate în instanța de apel:

proces-verbal de consemnare a plângerii verbale din 11.04.2017 conform căruia Mitrofan Valeriu a solicitat organelor de poliție de a atrage la răspundere conform legislației în vigoare pe Zefirova Liudmila, a.n. xxxx, care la data de 11.04.2017, fiind angajată în calitate de vânzătoare a gheretei din str. Xxxx nr. xxx, mun. xxxx ce aparține SRL”Leoval Grup”, având încheiat contract de răspundere materială individuală deplină, profitând de funcția pe care o deținea, a sustras din casă suma de 5 569,87 lei, astfel, cauzând SRL”Leoval Grup”, un prejudiciu considerabil (f.d. 44);

documentele financiare a SRL”Leoval Grup” în baza cărora au fost efectuată inspectarea tematică, în perioada 13.10.2016 - 21.02.2017 (f.d. 1-225, vol. III);

demersul reprezentantului SRL”Leoval Grup” - Valeriu Mitrofan din 09.03.2016 cu anexa (f.d. 15-30, vol. I);

ordonanță de recunoaștere în calitate de parte civilă din 21.08.2017, prin care SRL”Taoldi” a fost recunoscută în calitate de parte civilă (f.d. 26, vol. IV);

raportul inspectării financiare tematice efectuată la SRL”Taoldi” din 30.08.2017 și recipisă vânzătoarei gheretei din str. Xxxx nr. xxx, mun. xxxx - Zefirova Liudmila prin care aceasta confirmă lipsa neajunsului în sumă de 4 940 lei și respectiv se obligă de a o restitui până la 30.06.2017 (f.d. 68-101, vol. IV);

extrasul din Registrul de Stat al Populației potrivit căruia Grozav Liudmila Victor, IDNO xxxx, i-a fost eliberat buletinul de identitate seria A, nr. xxxx la 20.05.2005 pe numele Zefirova Liudmila, care la moment are statutul de schimbare a datelor (OSC) (f.d. 102, vol. IV).

Atât în actul de învinuire, cât și în sentință, acțiunile inculpatei greșit au fost încadrate în prevederile art. 191 alin. (2) **lit. c), d)** Cod penal.

Astfel, datorită modificărilor operate la art. 191 din Codul penal, acțiunile inculpatei urmează a fi calificate în temeiul art. 191 alin. (1) Cod penal, ca delapidarea averii străine, adică însușirea, ilegală a bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost **încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop**, care a produs daune considerabile.

La stabilirea categoriei și termenului pedepsei, instanța a ținut cont de prevederile art. 7, 16, 75-77 Cod penal, că inculpata a comis o infracțiune mai puțin gravă, la evidența medicului psihiatru și narcolog nu se află, are la întreținere doi copii minori, concluzionând că reeducarea și corectarea ei este posibilă fără izolare de

societate.

8. Procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder a declarat recurs ordinar, solicitând casarea acestei decizii și dispunerea rejudecării cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Recurenta a indicat ca pripite constatările instanței de apel în partea ce ține de excluderea agravantei lit. d) art. 191 alin. (2) Cod penal, cu *folosirea situației de serviciu*“, or, instanța de apel, verificând cauza sub aspectul calificării infracțiunii, urma să raporteze situația de fapt constatată la fiecare din elementele constitutive ale infracțiunii imputate inculpatei, să subsumeze aceste fapte cu împrejurările cauzei, respectiv să dezvăluie concluzia de reîncadrare a acțiunilor, expunându-și punctul său de vedere asupra fiecărei probe aduse în sprijinul învinuirii imputate acesteia, fapt ce n-a avut loc, fiind înfăptuită o apreciere eronată și formală de ordin general, a probelor și circumstanțelor cauzei penale.

Prin urmare, bunurile care i-au fost încredințate în administrare și gestionare inculpatei Grozav L., sunt în legătură cu funcția exercitată în limitele competenței de serviciu și respectiv decurg din atribuțiile de serviciu ale făptașei.

Or, situația de serviciu a fost folosită de către inculpată pentru realizarea înșelăciunii, aceasta profitând de încrederea ce i-a fost acordată, a acționat în exclusivitate cu scop bine determinat și anume de a se înavuți pe cale ilegală, acțiuni care cad sub incidența dispozițiilor art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal.

În cauza penală de învinuire a inculpatei, nu s-au constatat circumstanțe ce ar justifica suspendarea condiționată a executării pedepsei cu închisoarea, or gravitatea infracțiunii, inclusiv atitudinea inculpatei față de valorile sociale la care a atentat, nu prezintă garanțiile unei bune conduite din partea făptașei chiar și după comiterea infracțiunii, ce ar fi permis instanței de apel de a da dovadă de clemență în privința inculpatei.

Prin urmare, pentru motivele specificate și în colaborare cu dispozițiile art. 61 și 75 Cod penal, în privința inculpatei deja nu mai pot fi folosite alte măsuri de constrângere mai blânde ca închisoarea, întrucât pedeapsa și modalitatea de executare a acesteia trebuie individualizate în așa fel încât inculpata să se convingă de necesitatea respectării legii penale și evitarea în viitor a săvârșirii unor fapte similare.

În drept, recursul, este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 6), 10), 12) Cod de procedură penală.

8.1. A declarat recurs ordinar și avocata Aurelia Mîrzîncu, solicitând casarea deciziei menționate, rejudecarea cauzei și pronunțarea unei noi hotărâri, prin care inculpata să fie achitată pe art. 191 alin. (1) Cod penal, din motiv că faptele ei nu întrunesc elementele constitutive ale infracțiunii.

Recurenta a indicat că inculpata nu și-a recunoscut vina și a pledat nevinovată.

Potrivit art. 101 Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludentei utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu - din punct de vedere al coroborării lor.

Inculpata, în susținerea nevinovăției sale a indicat că la data de 21.02.2017 nu a fost prezentă când s-a petrecut actul de inventariere la SRL „Leova Grup”, nu a fost prezentă nici când s-a întocmit raportul de inspectare tematică la SRL „Leova Grup”, aceste acte nefiind semnate de Grozav Liudmila.

De asemenea, nu a fost administrată nicio probă privind refuzul acesteia de a fi

prezentă la întocmirea actului sau refuzul de a-1 semna. Inculpata nici nu a fost informată despre efectuarea inventarierii.

Toate materialele cauzei sunt întocmite în limba de stat pe care inculpata nu o cunoaște și nu i s-a asigurat un interpret.

Referitor la proba - raportul inspectării financiare la SRL „Toaldi”, acesta nu reflectă asupra infracțiunii imputate inculpatei.

Fiind audiată reprezentanta părții vătămate Gaianti Tatiana, a declarat că actul de revizie a fost întocmit în absența inculpatei, cu o lună mai târziu, actul nefiind semnat de către ea. La materialele cauzei nu a fost administrată nici o probă privind refuzul acesteia de a fi prezentă la întocmirea actului sau refuzul de a-1 semna. Inculpata nici nu a fost informată despre efectuarea inventarierii.

Potrivit hotărârii Plenului CSJ a RM din 19.06.2006, nr. 5, sentința de condamnare nu poate fi bazată pe presupuneri sau, în mod exclusiv ori în principal.

Or, conform principiului prezumției nevinovăției, toate dubiile în probarea învinuirii, care nu pot fi înlăturate, se interpretează în favoarea inculpatului (art. 8 CPP).

În această ordine de idei, având în vedere că nu s-au acumulat probe care au dovedit cert vinovăția inculpatei în comiterea infracțiunii prevăzute de art. 191 alin. (1) Cod penal, astfel decizia instanței de apel urmează a fi casată, deoarece nu s-a dovedit prin probe incontestabile că aceasta este vinovată în comiterea infracțiunilor imputate.

În drept, recursul, este întemeiat pe prevederile art. 427 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală.

9. Judecând recursurile ordinare pe baza materialului din dosarul cauzei și motivelor invocate, Colegiul Penal lărgit concluzionează că acestea sunt pasibile admiterii din următoarele considerente.

Potrivit art. 427 alin. (1) pct. 6) Cod de procedură penală, hotărârile instanței de apel pot fi supuse recursului pentru a repara erorile de drept comise de această instanță, inclusiv în temeiul când hotărârea atacată nu cuprinde motivele pe care se întemeiază soluția.

Instanța de recurs doar verifică dacă s-a aplicat corect legea la faptele reținute prin hotărârea atacată și dacă aceste fapte au fost constatate cu respectarea dispozițiilor de drept formal și material.

În sensul vizat, se reține că instanța de apel a comis următoarele erori de drept.

Potrivit art. 414 alin. (1), (5) și (6) Cod de procedură penală, instanța de apel, judecând apelul, verifică legalitatea și temeinicia hotărârii atacate în baza probelor examinate de prima instanță, conform materialelor din cauza penală, și în baza oricăror probe noi prezentate instanței de apel, se pronunță asupra tuturor motivelor invocate în apel, nefiind în drept să-și întemeieze concluziile pe probele cercetate de prima instanță dacă ele nu au fost verificate în ședința de judecată a instanței de apel și nu au fost consemnate în procesul-verbal. În corespundere cu art. 419 Cod de procedură penală, rejudecarea cauzei de către instanța de apel se desfășoară potrivit regulilor generale pentru examinarea cauzelor în primă instanță. Conform art. 325 alin. (1) Cod de procedură penală, judecarea cauzei se efectuează în limitele învinuirii formulate. Potrivit art. 101 alin. (1) și (4) Cod de procedură penală, fiecare probă urmează să fie apreciată din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor. Instanța de judecată

este obligată să motiveze în hotărâre admisibilitatea sau inadmisibilitatea tuturor probelor administrate. Conform art. 394 alin. (1) pct. 1) și 2) Cod de procedură penală, partea descriptivă a sentinței de condamnare trebuie să cuprindă descrierea faptei criminale, considerată ca fiind dovedită, indicându-se locul, timpul, modul săvârșirii ei, forma și gradul de vinovăție, motivele și consecințele infracțiunii, probele pe care se întemeiază concluziile instanței de judecată și motivele pentru care instanța a respins alte probe. Conform art. 113 alin. (1) Cod penal, se consideră calificare a infracțiunii determinarea și constatarea juridică a corespunderii exacte între semnele faptei prejudiciabile săvârșite și semnele componentei infracțiunii, prevăzute de norma penală. Potrivit art. 8 Cod penal, caracterul infracțional al faptei și pedeapsa pentru aceasta se stabilesc de legea penală în vigoare la momentul săvârșirii faptei. Conform art. 10 alin. (1) și (2) Cod penal, legea penală care înlătură caracterul infracțional al faptei, care ușurează pedeapsa ori, în alt mod, ameliorează situația persoanei ce a comis infracțiunea are efect retroactiv, adică se extinde asupra persoanelor care au săvârșit faptele respective până la intrarea în vigoare a acestei legi. Legea penală care înăsprește pedeapsa sau înrăutățește situația persoanei vinovate de săvârșirea unei infracțiuni nu are efect retroactiv. În corespundere cu art. 66 alin. (1), (2) pct. 1) Cod de procedură penală, inculpatul are dreptul la apărare și dreptul să știe pentru ce faptă este învinuit. Conform art. 6 par. 1, 2 din Convenția pentru Apărarea Drepturilor Omului și a Libertăților Fundamentale și art. 19 alin. (1), 25 alin. (4) Cod de procedură penală, orice persoană are dreptul la examinarea și soluționarea cauzei sale de către o instanță legal constituită, care va acționa în conformitate cu prezentul cod. Nimeni nu poate fi lipsit de dreptul de a-i fi judecată cauza de acea instanță și de acel judecător în competența cărora ea este dată prin lege. Potrivit art. 30 alin. (5), 31 alin. (1), (3) Cod de procedură penală, recursul împotriva hotărârilor judecătorești în cauzele penale pentru care nu este prevăzută calea de atac apelul se judecă în complet format din 3 judecători, care trebuie să rămână același în tot cursul judecării cauzei. În cazul în care cauza se judecă de un complet format din 3 judecători și unul din aceștia nu poate participa în continuare la judecarea cauzei din motiv de boală îndelungată, deces sau din motivul eliberării din funcție în condițiile legii, acest judecător este înlocuit de un alt judecător și cauza se judecă în continuare. În corespundere cu art. 6/1 alin. (1/1) și (2) din Legea privind organizarea judecătorească, schimbarea membrilor completului se face în cazuri excepționale, în baza unei încheieri motivate a președintelui Curții de Apel și potrivit criteriilor obiective stabilite de regulamentul elaborat de Consiliul Superior al Magistraturii. Cauzele repartizate unui complet de judecată nu pot fi trecute altui complet decât în condițiile prevăzute de lege. Potrivit pct. 14 din Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, schimbarea membrilor completului de judecată se impune în cazurile în care există unul din următoarele temeuri: boală îndelungată, deces, eliberare din funcție, abținere, recuzare, detașare, transferare, promovare, suspendare din funcție, incompatibilități. Potrivit art. 417 alin. (1) pct. 8) Cod de procedură penală, decizia instanței de apel trebuie să cuprindă temeiurile de fapt și de drept care au dus la admiterea apelului, precum și motivele adoptării soluției date.

Potrivit jurisprudenței naționale, chestiunile de fapt asupra cărora trebuie să se pronunțe instanța de apel sunt: dacă fapta reținută ori numai imputată a fost săvârșită ori nu, dacă fapta a fost comisă de inculpat și în ce împrejurări, Chestiunile de drept pe

care urmează să le soluționeze instanța de apel sunt: dacă fapta întrunește elementele infracțiunii, dacă infracțiunea a fost corect calificată, dacă normele de drept procesual și penal au fost corect aplicate (*Hotărârea Plenului CSJ a RM din 12.12.2005, nr.22 Cu privire la practica judecării cauzelor penale în ordine de apel*). Sentința trebuie să corespundă atât după formă, cât și după conținut cerințelor art. 384-397 Cod de procedură penală. Sentința se expune în mod consecvent, astfel ca noua situație să decurgă din cea anterioară și să aibă legătură logică cu ea, excluzându-se folosirea formulărilor inexacte. În cazul în care apare necesitatea de a reîncadra juridic fapta, pentru săvârșirea căreia inculpatul nu a fost pus sub învinuire, instanța trebuie să țină cont că o astfel de modificare a încadrării juridice este posibilă numai când acțiunile inculpatului, ce urmează a fi încadrate în baza altei legi, i-au fost imputate, nu conțin semnele unei infracțiuni mai grave și învinuirea pentru acestea nu se deosebește în mare măsură după circumstanțele reale ale cauzei de învinuirea înaintată definitiv, susținută de procuror în cadrul judecării cauzei, iar modificarea învinuirii nu înrăutățește situația inculpatului și nu afectează dreptul lui la apărare. **Învinuirea se consideră mai gravă** când în învinuire se introduc fapte și episoade adăugătoare, care nu au fost puse la baza învinuirii inculpatului inițial, semne calificative care majorează volumul învinuirii, deși nu modifică estimația juridică a celor săvârșite. Drept învinuire care esențial, după circumstanțele reale, diferă de cea de la început urmează de considerat orice altă modificare a învinuirii (imputarea altor acțiuni în locul celor imputate anterior, imputarea infracțiunii care diferă de cea imputată după obiectul atentat, caracterul faptei și acțiunii), care afectează dreptul inculpatului la apărare (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 3., 23., 39., 41.*).

Însă, instanța de apel, nu a respectat prescripțiile de drept nominalizate, deoarece, rejudecând cauza potrivit regulilor generale, conform descriptivului și dispozitivului deciziei contestate (*pct. 7. din decizie*):

a) nu a pus în discuția părților și nu a coroborat noua învinuire formulată inculpatei din oficiu, adică: **”...însușirea ilegală a bunurilor altei persoane de către cel căruia i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop...”**, aceste calificative și esența lor neregăsindu-se nici în fapta infracțională descrisă ca fiind dovedită, cu prescripțiile din art. 8, 10 și jurisprudența națională (*Hotărârea Plenului CSJ nr. 22 din 12.12.2005 privind sentința judecătorească, pct. 23., 39., 41.*), sub aspectul că, în cazul în care infracțiunea de delapidare nu a fost decriminalizată după modificările operate în art. 191 Cod penal prin Legea nr. 179 din 26.07.2018, în vigoare din 17.08.2018, iar redacția nouă a normei în cauză nu înlătură caracterul infracțional al faptei, nu ușurează pedeapsa și nu ameliorează în alt mod situația persoanei ce a comis infracțiunea, adică nu are efect retroactiv, acțiunile făptuitorului urmau a fi încadrate conform legii penale în vigoare la momentul săvârșirii faptei.

Ori, reîncadrând acțiunile inculpatului în baza art. 191 alin. (1), în redacția nouă, în vigoare din 17.08.2018, conform indicelor: **”...i-au fost încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop...”**, a încălcat prevederile art. 66 alin. (1), (2) pct. 1), 325 alin. (1) Cod de procedură penală, art. 10 Cod penal, deoarece aceste calificative, care majorează volumul învinuirii inițiale, nu existau la momentul săvârșirii faptei, iar asemenea împrejurări de fapt și de drept nu au fost puse la baza învinuirii inculpatei inițial, adică prin rechizitoriu.

Pe lângă aceasta, nu a fost elucidată, în niciun fel, esența elementelor „**încredințate în baza unui titlu și cu un anumit scop**”, inclusiv coroborată cu acțiunile infracționale concrete și împrejurările de fapt incriminate inculpatului prin rechizitoriu;

b) nu a judecat cauza în raport cu circumstanțele concrete în fapt și în drept, imputate inculpatei.

Astfel, nu s-a pronunțat sub nicio formă asupra calificativului din art. 191 alin. (2) lit. d) Cod penal - **cu folosirea situației de serviciu**, incriminat ultimii prin rechizitoriu;

c) nu a apreciat fiecare probă separat, din punct de vedere al pertinentei, concludenței, utilității și veridicității ei, iar toate probele în ansamblu – din punct de vedere al coroborării lor, și cu circumstanțele de fapt și de drept concrete invocate în rechizitoriu, neindicând motivele pentru care a respins dovezile și versiunile apărării, inclusiv cele invocate în ședința instanței de fond, dar repetate în apel și recursurile ordinare (pct. 3., 5.1., 8.1. din decizie).

Ori, aprecierea completă și justă a probelor trebuie să se întemeieze pe o analiză minuțioasă a materialului probator și apoi pe o sinteză a evaluărilor făcute. Analiza probelor presupune examinarea fiecărui element probatoriu în parte, pentru a se înlătura tot ce nu are legătură cu cauza, tot ce este vag și nesigur. În cadrul operației de sinteză, probele sunt examinate în ansamblul lor, confirmându-se unele pe altele și ducând la o concluzie univocă, ce trebuie să fie reflectată în soluția dată cauzei, care urmează a fi motivată astfel încât raționamentele ce au stat la baza aprecierii probelor să poată fi supuse controlului judiciar;

d) nu s-a pronunțat asupra motivelor invocate în apelul de pe rol și repetate în recursul ordinar al apărării, inclusiv asupra celor reproduse la pct. 3., 5.1, 8.1. din prezenta decizie, cât și în felul și esența probatorie în care acestea au fost enunțate;

e) și-a întemeiat concluziile pe probe neverificate în ședința de judecată a instanței de apel și neconsemnate în procesul-verbal, cum ar fi cele de la f.d. 15-30, 44, 120-122, 131, 132, 133-134, 135-136 v.1, 1-255 v.3, 13, 26, 68-101, 102 v. 4;

f) potrivit proceselor-verbale ale ședinței judiciare din 15.12.2020, 18.05.2021 a început examinarea cauzei completul format din judecătorii S. Gîrbu, O. Robu și S. Teleucă, dar au finisat judecarea cauzei și pronunțat decizia contestată judecătorii S. Gîrbu, A. Malîi și D. Băbălău (f.d. 83, 90-95, vol. 5).

În același timp, în materialele cauzei lipsește încheierea președintelui instanței motivată pe criteriile prescrise în art. 31 alin. (3) Cod de procedură penală și pct. 14 din Regulamentul privind modul de constituire a completelor de judecată și schimbarea membrilor acestora, despre schimbarea judecătorilor S. Teleucă și O. Robu.

Totodată, potrivit stipulărilor din art. 251 alin. (2) și (3) Cod de procedură penală, încălcarea prevederilor legale referitoare la compunerea instanței atrage nulitatea actului procedural. Nulitatea respectivă nu se înlătură în niciun mod, poate fi invocată în orice etapă a procesului și se ia în considerare de instanță, inclusiv din oficiu. Deci, încălcările nominalizate a normelor procesuale-penale au lezat dreptul inculpatului la un proces echitabil, garantat de art. 6 CEDO.

Împrejurările enunțate relevă, astfel, că instanța de apel a adoptat o hotărâre care nu cuprinde motive legale pe care se întemeiază soluția, și că recursurile ordinare sunt întemeiate.

Conform art. 435 alin. (1) pct. 2) lit. c) Cod de procedură penală, instanța de recurs casează total hotărârea atacată și dispune rejudecarea cauzei de către instanța de apel, în cazul în care eroarea judiciară nu poate fi corectată de către instanța de recurs.

La rejudecarea cauzei instanța de apel urmează să țină cont de împrejurările expuse, să înlăture erorile menționate, să judece cauza în strictă conformitate cu legea, și să adopte o hotărâre legală și întemeiată.

10. În conformitate cu art. 434, 435 alin. (1) pct. 2) lit. c), alin. (3) Cod de procedură penală, Colegiul Penal lărgit,

DECIDE :

Admite recursurile ordinare declarate de procurorul în Procuratura de circumscripție Chișinău, Djulieta Devder și de avocata Aurelia Mîrzîncu, casează total decizia Colegiului penal al Curții de Apel Chișinău din 10 iunie 2021, în privința inculpatei Grozav Liudmila xxxx și dispune rejudecarea cauzei de către aceeași instanță de apel, în alt complet de judecată.

Decizia este irevocabilă, fiind pronunțată integral la 26 noiembrie 2021.

Președinte

Iurie Diaconu

Judecători

Liliana Catan

Ion Guzun

Galina Stratulat

Iurie Bejenaru